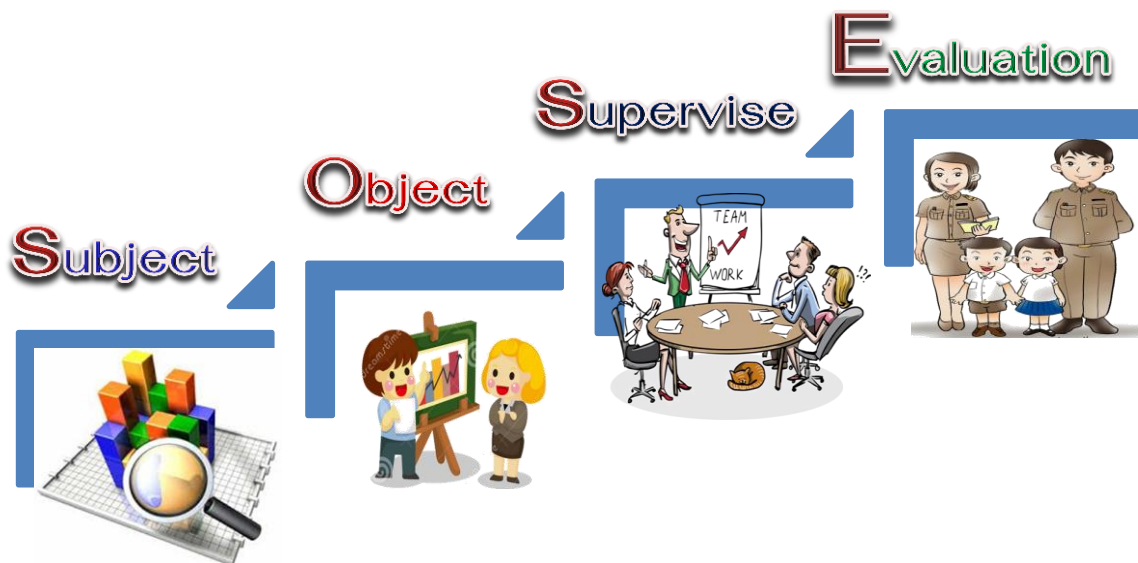

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา

เพื่อขกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ดร.พัทธนันท์ พูนประสิทธิ์

ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ข้าพเจ้า นางสาวพัทธนันท์ พูนประสิทธิ์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการนิเทศการศึกษา ซึ่งกรอบแนวคิดการนำรูปแบบการนิเทศการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยการเขียนแผนการนิเทศการศึกษาตามองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) เรื่องนิเทศ (Subject) (2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Object) (3) กระบวนการนิเทศ (Supervise) และ (4) การประเมินผล (Evaluation)

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) จึงเป็นแนวทางที่นำไปสู่การปฏิบัติการนิเทศสำหรับผู้ทำหน้าที่ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ดร.พัทธนันท์ พูนประสิทธิ์
ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)	1
องค์ประกอบที่ 1 เรื่องที่นิเทศการศึกษา (Subject)	2
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษา (Object)	6
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการนิเทศการศึกษา (Supervise)	7
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการนิเทศการศึกษา (Evaluation)	10
แผนการนิเทศการศึกษาของรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษา	
ระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)	14
เครื่องมือการประเมินผลการนิเทศ	18

ภาคผนวก

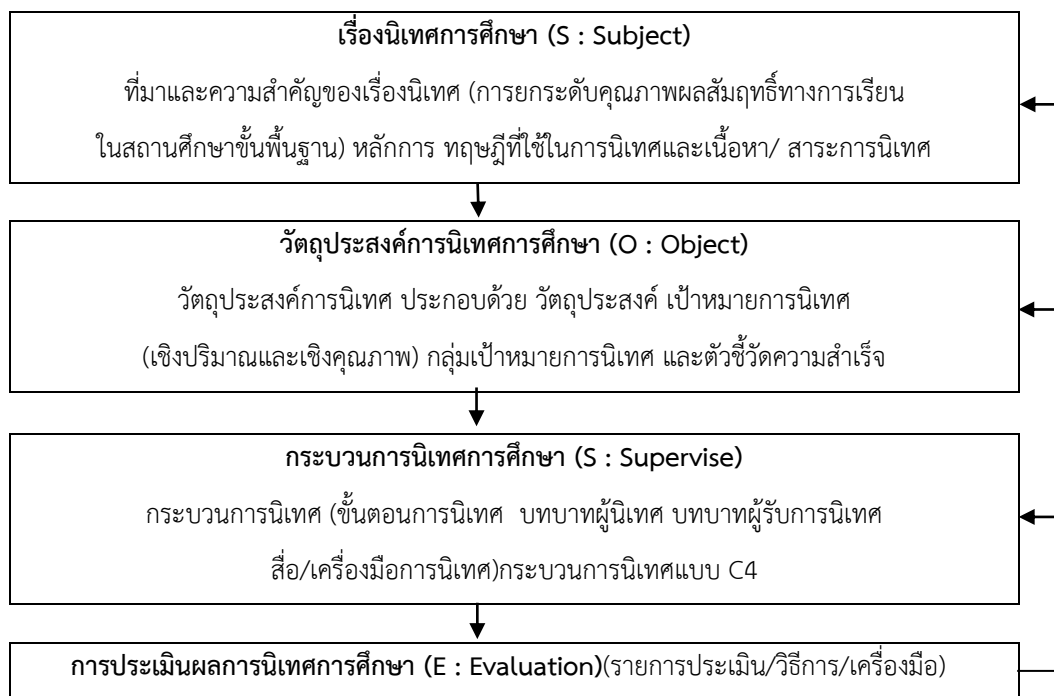
คู่มือการอบรมการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)	
ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	33

ส่วนที่ 1

บทนำ

รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ระบบการนิเทศการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นกลไกสำคัญที่กระตุ้นให้หน่วยงานการศึกษาบริหารจัดการศึกษาและแก้ปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อผู้เรียนที่สูงขึ้น ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เป็นผู้มีความรู้ตามศักยภาพและเป็นคนดีของสังคม ซึ่งรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นระบบปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ เรื่องนิเทศ (Subject) วัตถุประสงค์การนิเทศ (Object) กระบวนการนิเทศ (Supervise) (กระบวนการนิเทศการศึกษาแบบ 4C ได้แก่ ประสานสัมพันธ์ (Coordinate : C1) ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate : C2) เรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning : C3) สร้างสรรค์ผลงาน (Create : C4)) และการประเมินผลการนิเทศ (Evaluation) ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

องค์ประกอบที่ 1 เรื่องนิเทศการศึกษา (Subject)

เรื่องนิเทศการศึกษา (Subject) ประกอบด้วยหลักการ ความสำคัญ และเนื้อหาสาระการนิเทศการศึกษา สำหรับงานเรื่องนิเทศการศึกษาคือเรื่องในงานการนิเทศการศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนงานการนิเทศการศึกษาทั้งด้านความรู้ สังคมและเทคโนโลยีการสื่อสาร รวมทั้งโครงสร้างของหน่วยงานระดับกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้จำเป็นต้องวิเคราะห์งานของผู้นิเทศให้ชัดเจน เพราะผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจกระบวนการรายละเอียดเกี่ยวกับงานด้านการศึกษเป็นอย่างดีจึงจะนำพาผู้รับการนิเทศสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยเฉพาะในยุคที่มีการกำหนดให้ผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2549 : เล่ม 123 ตอนที่ 56 ง. หน้า 289-305 ; 2556 : เล่ม 130 ตอนพิเศษ 156 ง. หน้า 43) ได้กำหนดสาระความรู้และสมรรถนะการนิเทศการศึกษา โดยสรุป ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการในการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

ผู้บริหารการศึกษา จะต้องเป็นผู้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษา ความสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษากับการบริหารการศึกษา สามารถนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและสามารถพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ศึกษานิเทศก์ จะต้องเป็นผู้มีมาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ สาระความรู้ สมรรถนะและมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ สรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนาวิชาชีพ จะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสภาพงาน คุณลักษณะ และมาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ทักษะในการแสวงหาความรู้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีสมรรถนะในการสร้างศรัทธาผู้รับการนิเทศเพื่อให้ตระหนักและเห็นประโยชน์การนิเทศ สร้างความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2) การนิเทศการศึกษา โดยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ ผู้นำ ภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำทางวิชาการ จิตวิทยาการนิเทศและการสื่อสาร กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ การเสริมแรง การสร้างพลังอำนาจและการพัฒนาศักยภาพครู และมีสมรรถนะในการใช้เทคนิคการนิเทศอย่างหลากหลายด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการ และนำสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3) แผนและกิจการการนิเทศ จะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายการศึกษาและการเชื่อมโยงระบบการศึกษากับระบบอื่นในสังคม การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแผนการนิเทศตามบริบทมหภาคและภูมิสังคม และการจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศ โครงการ และการนำสู่การปฏิบัติ และมีสมรรถนะที่สามารถวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาแผนการนิเทศที่นำสู่การปฏิบัติได้จริง พร้อมทั้งประเมินและปรับปรุงแผนการนิเทศ

4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์งานได้ และการวัด และการประเมินผลการเรียนรู้ และมีสมรรถนะ ในการสร้าง ใช้ ประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร และนิเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

5) การวิจัยทางการศึกษา เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติในการวิจัย การใช้และผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการนิเทศ และมีสมรรถนะที่สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด การออกแบบสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และมีสมรรถนะในการประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

7) การประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษา และระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และมีสมรรถนะที่สามารถบริหารจัดการการศึกษา และ นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

8) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล และ ความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด มีสมรรถนะในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม และปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพ

ขอบข่ายภารกิจงานการนิเทศของศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย

1. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

1.1 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

1.2 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 งานศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

2. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

- 2.1 งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 2.2 งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
- 2.3 งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 2.4 งานทดสอบทางการศึกษา

3. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

- 3.1 งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 3.2 งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

- 4.1 งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการกระบวนการเรียนรู้
- 4.2 งานส่งเสริมสนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง และชุมชน

- 4.3 งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

- 4.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา

5. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

- 5.1 งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 5.2 งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 5.3 งานส่งเสริมและประสานงานประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 5.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

6. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

- 6.1 งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
- 6.2 งานวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
- 6.3 งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

ขอขยายภารกิจงานการนิเทศของศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดังนี้

1. งานธุรการของคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ.และตามที่ กศจ.มอบหมาย

2. ขับเคลื่อน ประสานงาน เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

3. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศและแนะแนว การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้ง ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
4. ประสานและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
5. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการรองรับ การตรวจราชการและดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการ ติดตามและประเมินผลตามนโยบายและแผนการตรวจราชการของกระทรวง
6. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์ชาติ
8. จัดทำกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานในลักษณะ ตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด
9. ขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ดังนั้นงานการนิเทศการศึกษาจึงครอบคลุมงานด้านการบริหารวิชาการ การพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษาควรดำเนินการด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนางาน พัฒนาคนและนำสู่การเป็นบุคคลและองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งขอบข่ายงานนิเทศการศึกษา เป็นการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งระบบ รวมถึงงานนโยบายและงานที่ได้รับมอบหมายต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศควรกำหนดงานนิเทศให้ชัดเจนเพื่อให้ การออกแบบและเลือกใช้วิธีการหรือกระบวนการนิเทศได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดกรอบงานนิเทศ ดังนี้

- 1) ที่มาและความสำคัญของงานนิเทศรวมถึงหลักการนิเทศที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเรื่อง นิเทศ เพื่อแสดงถึงกรอบความคิดและขอบเขตการนิเทศที่ชัดเจน
- 2) เนื้อหา/สาระเรื่องที่นิเทศ เป็นการกำหนดกรอบสาระความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนา หรือการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเรื่องนิเทศ ได้แก่ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานโดยนำรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แล้วนำสู่การออกแบบกระบวนการนิเทศที่เหมาะสมสามารถพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาได้

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษา (Object)

วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษา (Object) เป็นการระบุวัตถุประสงค์รวมถึงเป้าหมายที่สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 เรื่องนิเทศ เพื่อให้การนิเทศมีทิศทางที่ชัดเจน รวมถึงการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการนิเทศ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ดังนี้

บริกส์ และจัสท์แมน (Briggs and Justman, 1952 : 5-19 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2552 : 7) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ด้านสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ (Professional Development)
2. เพื่อการส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่ครู (Aid Teacher's Growth)
3. เพื่อการปรับปรุงการสอนของครู (Improvement of Teaching)
4. เพื่อการส่งเสริมแนะนำครูและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Guiding Staff and Community Relation)

อดัมส์ ดิกกี (Adams and Dickey, 1953 : 22-41 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2552 : 7) กล่าวถึงความมุ่งหมายการนิเทศไว้ว่า

1. เพื่อช่วยให้ครูค้นหาและวิธีทำงานด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ครูจำแนกและวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง
3. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคงในอาชีพ
4. เพื่อช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจแผนการศึกษาของโรงเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียน

วัชรรา เล่าเรียนดี (2552 : 8) สรุปว่าจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษาคือการปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศ ช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ และการใช้สร้างสื่อวัตกรรมการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกรอบเป้าหมายในการพัฒนาคนและงานอย่างมีทิศทาง โดยทางปฏิบัติผู้นิเทศจะต้องวิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับเรื่องนิเทศเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์การนิเทศ ประกอบด้วย

- 1) วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษา โดยระบุให้ชัดเจนว่าจะเกิดผลใดบ้าง
- 2) เป้าหมายการนิเทศการศึกษาควรระบุทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้การนิเทศชัดเจน
- 3) กลุ่มเป้าหมายการนิเทศการศึกษา เป็นการกำหนดกลุ่มผู้รับการนิเทศและผลของการนิเทศ
- 4) ตัวชี้วัดความสำเร็จ ที่แสดงถึงพฤติกรรมและเป้าหมายที่สอดคล้องกับพฤติกรรม

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการนิเทศการศึกษา (Supervise)

กระบวนการนิเทศ (Supervise) เป็นกระบวนการที่ครอบคลุม การดูแล การควบคุม และการกำกับ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติงานพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามแผนงานและ กำหนดการที่วางไว้ ซึ่งจำเป็นต้องแสดงขั้นตอนการดำเนินการและเครื่องมือในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการนิเทศ แบบ 4C (เป็นกระบวนการนิเทศที่ได้จากงานวิจัยของ พัทธนันท์ พูนประสิทธิ์, 2555) ได้แก่ ประสานสร้างมิตร (Coordinate : C1) ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate : C2) เรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning : C3) สร้างสรรค์ผลงาน (Create : C4) เพื่อให้ผู้รับการนิเทศสามารถดำเนินการพัฒนานักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ด้วยการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ ดังนี้

1. ประสานสร้างมิตร (Coordinate) โดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศในลักษณะของเพื่อนที่ดี สร้างความไว้วางใจและยอมรับนับถือกัน ตระหนักถึงความสำคัญในการ พัฒนاتตนเองและงาน โดยทุกคนต่างมีเมตตาธรรมต่อกัน มีการสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือ เกื้อกูลกันและสร้างแรงจูงใจให้เกิดความอยากรที่จะเรียนรู้และพัฒนา มีการตรวจสอบทบทวนเชิงบวก ส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและแนวปฏิบัติที่ตรงกัน ดังนี้

- 1.1 การประสานงานในลักษณะของการเป็นมิตรที่ดีต่อกัน
- 1.2 การสร้างความไว้วางใจโดยการยอมรับนับถือกัน
- 1.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการยกระดับ
- 1.4 การกำหนดความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการยกระดับ
- 1.5 การจัดลำดับประเด็นความสำคัญของปัญหา
- 1.6 การร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา
- 1.7 การร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทาง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้แก้ปัญหา
- 1.8 การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้มีการร่วมมือกันพัฒนา
- 1.9 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการนิเทศ

2. ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate) โดยร่วมกันศึกษา ค้นคว้า เพื่อวิเคราะห์หาแนวทาง การจัดกิจกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับความรู้และ ประสบการณ์เดิมของผู้รับการนิเทศ ยึดหลักว่าไม่มีใครรู้มากกว่าใคร ต้องร่วมมือกันศึกษาข้อมูล ความรู้ เพื่อวางแผนและลงมือปฏิบัติงานร่วมกัน ทำให้พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 2.1 การจัดการความรู้เกี่ยวกับการทดสอบ O-NET
- 2.2 การจัดการความรู้เกี่ยวกับการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้
- 2.3 การระดมความคิดเพื่อหาแนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.4 การร่วมกันสรุปผลการสะท้อนความรู้และประสบการณ์เดิม
- 2.5 การร่วมกันเสนอแนะขั้นตอนการทำงาน
- 2.6 การร่วมมือกันวางแผนการปฏิบัติงาน
- 2.7 การมีส่วนร่วมให้คำชี้แนะในการปฏิบัติงาน
- 2.8 การมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
- 2.9 การปฏิบัติงานร่วมกันตามวิธีการหรือแนวทางที่ตัดสินใจเลือกไว้
- 2.10 ร่วมกันออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือต่างๆ
- 2.11 การร่วมกันพัฒนางานตามผลสรุปหรือคำชี้แนะ

3. เรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning) โดยผู้นิเทศเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแลและอำนวยความสะดวกให้ผู้รับการนิเทศมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่เหมาะสมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนี้

- 3.1 การให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อนของครูแต่ละคน
- 3.2 การส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 3.3 การให้คำปรึกษาดูแลที่ดีและเหมาะสมกับครูแต่ละคน
- 3.4 การสร้างความเชื่อถือให้แก่ครูโดยผู้นิเทศเป็นแบบอย่างที่ดี รักการเรียนรู้ สนใจใฝ่รู้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อให้ครูยอมรับฟังและนำคำปรึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- 3.5 การพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาจากการปฏิบัติงานร่วมกัน
- 3.6 การเรียนรู้จากการถ่ายทอดภูมิปัญญาหรือความรู้เฉพาะตัวของบุคคล
- 3.7 การสร้างเครือข่ายและระบบพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาดูแลช่วยให้เกิดการเรียนรู้

4. สร้างสรรค์ผลงาน (Create) โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศต่อยอดผลการปฏิบัติงานใช้วิธีการพัฒนานักเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนานักเรียนรายบุคคลให้สอดคล้องกับความแตกต่างรายบุคคล พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ การนำความรู้มาพัฒนาให้เกิดผลงาน แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

- 4.1 การออกแบบแผนงานและแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน
- 4.2 การเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาวิธีคิดในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์
- 4.3 การร่วมมือกันสร้างแหล่งความรู้ ผลงานหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
- 4.4 การร่วมกันสร้างรูปแบบ วิธีการ เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

4.5 การมีส่วนร่วมในการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อค้นหาและพัฒนานวัตกรรม

4.6 การส่งเสริมการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนานักเรียน

4.7 การนำความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนาไปใช้พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับวิธีการและกิจกรรมการนิเทศตามกระบวนการนิเทศแบบ 4C ใช้การนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การใช้ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย Line, Facebook เพื่อสนับสนุนวิธีการและกิจกรรมการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

1. กิจกรรมการอบรมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถกำหนดปัญหาของโรงเรียน ครูผู้สอนและห้องเรียนเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) (ขั้นตอนของกระบวนการประสานสร้างมิตร (Coordinate) และร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate))

2. กิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ผ่านช่องทางกลุ่ม Line Facebook โทรศัพท์ เป็นต้น เพื่อการแก้ปัญหาจากการปฏิบัติจริง (ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning))

3. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะสอดแทรกในทุกขั้นตอนและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในแต่ละขั้นตอน และสรุปผลการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถสร้างแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้เกิดแนวคิด กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลงานที่มีคุณภาพ (ขั้นตอนของ สร้างสรรค์ผลงาน (Create : C4))

องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศการศึกษาของรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ประกอบด้วย

1) กระบวนการนิเทศแบบ 4C ใช้การนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่

C1 : ประสานสร้างมิตร (Coordinate)

C2 : ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate)

C3 : เรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning)

C4 : สร้างสรรค์ผลงาน (Create)

2) ขั้นตอนหรือกิจกรรมการนิเทศ

3) บทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในแต่ละขั้นตอนหรือกิจกรรม

4) สื่อและเครื่องมือการนิเทศ

องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการนิเทศการศึกษา (Evaluation)

การประเมินผลการนิเทศการศึกษา (Evaluation) ผู้นิเทศต้องระบุวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพให้ชัดเจน เพื่อผลสรุปที่เชื่อถือได้ ซึ่งการประเมินผลเป็นการหาข้อสรุปผลการดำเนินการ ดังนั้นเมื่อดำเนินการนิเทศไปแล้ว จำเป็นต้องประเมินผลการนิเทศเพื่อตอบคำถามว่าการนิเทศบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าผลที่เกิดขึ้นมาจากการดำเนินการนิเทศ และมีผลกระทบใดเกิดขึ้นจากการนิเทศ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการประเมินการนิเทศจากแนวคิดการประเมินโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยทั่วไป การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตรวจสอบหรือการใช้ดุลยพินิจ (Judgment) ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในเชิงของการตัดสินใจ การประเมินเป็นกระบวนการในการจัดเตรียมสารสนเทศให้แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (พิชิต ฤทธิจรรณ, 2538 :13) พิสณุ พองศรี (2551 : 11-17) แบ่งการประเมินเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการทำงาน โดยพิจารณาว่าจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใดเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการทำงาน เพื่อตัดสินความสำเร็จว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาการประเมิน แบ่งได้ 8 ประเภท คือ

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเบื้องต้น ก่อนที่จะจัดทำสิ่งใด ๆ

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่ดำเนินการ โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จ

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ป้อนเข้าสู่การดำเนินงานว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามที่กำหนด โดยประเมินขณะที่ดำเนินการอยู่ เพื่อปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2.5 การประเมินผลผลิตหรือผลิตผล (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากการดำเนินงาน ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสิ่งที่ประเมินมากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมินหรือผลการดำเนินงานทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผลทั้งทางบวกและทางลบ

2.7 การประเมินด้วยการติดตามเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง (Follow Up Evaluation) เป็นการประเมินตามหัวข้อ 2.6 แต่เป็นการประเมินเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง อาจเป็น 6 เดือน 1 หรือ 2 ปี เพื่อคอยดูผลที่จะเกิดขึ้นให้ได้ชัดเจน

2.8 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้ง เพื่อพิจารณาคุณภาพ โดยศึกษาความถูกต้องและความเหมาะสมของการประเมินในด้านต่างๆ

3. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานในองค์กร

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินโดยตรง

4. แบ่งตามมิติการประเมิน แบ่งได้ 4 ประเภท คือ

4.1 ตามวัตถุประสงค์ แบ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้า ผลสรุปและเพื่อการพัฒนา

4.2 ตามข้อมูล แบ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพและแบบผสม

4.3 ตามการประเมิน แบ่งเป็น เชิงธรรมชาติ และเชิงทดลองหรือเชิงระบบ

4.4 ตามจุดเน้นที่ประเมิน แบ่งเป็นการประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

5. แบ่งตามช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน ซึ่งสรุปโดยรวมประเภทการประเมินจัดได้ 3 กลุ่ม คือ ก่อนการดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

สำหรับการประเมินผลการนิเทศครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปว่าการประเมินผลการนิเทศเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินการต่างๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศมากน้อยเพียงไร มีปัญหาอุปสรรคใดที่ทำให้การนิเทศไม่ได้ผล หรือมีปัจจัยใดที่ส่งเสริมหรือส่งผลต่อการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาองค์ประกอบเรื่องนิเทศ วัตถุประสงค์การนิเทศ กระบวนการนิเทศ และการประเมินผลจำเป็นต้องตรวจสอบว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศหรือไม่ โดยระบุในหัวข้อดังนี้

1) ตัวชี้วัด เป็นการระบุ ผลผลิต (Product) ผลลัพธ์ (Outcomes) ผลกระทบ (Impact) และประสิทธิผล (Effectiveness) ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การนิเทศ

2) เป้าหมาย ระบุให้สอดคล้องการตัวชี้วัด

3) วิธีการ แสดงให้เห็นถึงวิธีการประเมิน

4) เครื่องมือ เป็นการระบุเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับวิธีการประเมิน

แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา

บทบาทของผู้นิเทศ

โดยผู้นิเทศจะต้องศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งผู้นิเทศมีบทบาท ดังนี้

1. ผู้นิเทศเป็นผู้ประสานงาน แนวปฏิบัติการดำเนินการนิเทศการศึกษา โดยยึดแนวทางความเป็นกัลยาณมิตรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยให้กำลังใจผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม
2. ผู้นิเทศกระตุ้นให้ครูแสดงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเองแล้วให้คำชี้แนะที่เหมาะสมซึ่งเป็นการปรับความรู้ ความเข้าใจให้ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพ บริบทในปัจจุบัน
3. ผู้นิเทศให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาผู้รับการนิเทศนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นเรียน

บทบาทของผู้รับการนิเทศ

รับฟังการชี้แจงรายละเอียดจากผู้นิเทศ และศึกษาจุดประสงค์และวิธีการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ให้มีความรู้และเข้าใจ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบ วางแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้รับการนิเทศแสดงบทบาท ดังนี้

1. ทดสอบก่อนได้รับการนิเทศ
2. ปฏิบัติตามขั้นตอนในแต่ละกิจกรรมร่วมกับผู้นิเทศตามลำดับ
3. ปรับปรุง พัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ทดสอบหลังการได้รับการนิเทศ
5. ยอมรับผลการประเมินจากผู้นิเทศและร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและการปรับปรุงแก้ไข
6. ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการนิเทศ

ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องยึดคู่มือการนิเทศโดยพิจารณาปรับหรือยืดหยุ่นแผนงาน/กิจกรรมได้ตามความเหมาะสมแต่กิจกรรมนั้นๆจะต้องสามารถทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นต่อไป

โครงสร้างเนื้อหาการนิเทศการศึกษา

1. การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ปีที่ผ่านมา
2. การวิเคราะห์คะแนนใน ปพ.5 และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
3. การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของรายวิชาแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
4. ศึกษาผังข้อสอบ (Test Blueprint) ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) และวางแผนการพัฒนานักเรียน
5. ทฤษฎีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้
6. การออกแบบข้อคำถามที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้และลักษณะข้อสอบระดับชาติ
7. การสร้างข้อสอบอิงมาตรฐานที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรม
การเรียนรู้
8. การหาคุณภาพข้อสอบ/วิพากษ์ข้อสอบ
9. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่โรงเรียน
ต้องการพัฒนา (4 กลุ่มสาระการเรียนรู้)
10. การนำรูปแบบข้อสอบและกระดาษคำตอบ O-NETไปใช้ในห้องเรียน(ปลายภาค/ปลายปี)

ส่วนที่ 2

แผนการนิเทศการศึกษา

แผนการนิเทศการศึกษาตามรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) สามารถนำมา เขียนแผนการนิเทศการศึกษา โดยใช้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ เรื่องนิเทศ (Subject : S) วัตถุประสงค์การนิเทศ (Object : O) กระบวนการนิเทศ (Supervise : S) และการประเมินผลการนิเทศ (Evaluation : E) เป็นกรอบ ในการเขียนแผนการนิเทศการศึกษาได้ดังนี้

1. เรื่องนิเทศการศึกษา (Subject : S) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

1.1 ที่มาและความสำคัญ

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในการทดสอบระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่านักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องในระบบการจัดการศึกษา จำเป็น ต้องหาวิธีการจัดและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายในหลักสูตร ดังนั้นในระบบ การนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ จึงต้องวิเคราะห์และออกแบบ การดำเนินการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนที่ผู้รับการนิเทศ ปฏิบัติงานอยู่เพื่อเป็นพื้นฐานในการหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับโรงเรียน

1.2 เนื้อหา/สาระเรื่องนิเทศ

- 1.2.1 แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.2.2 การวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)
- 1.2.3 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
- 1.2.4 การเขียนข้อสอบที่สอดคล้องกับรูปแบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน(O-NET)

2. วัตถุประสงค์การนิเทศ (Object : O)

2.1 วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษา

2.1.1 เพื่อให้ครูวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ได้

2.1.2 เพื่อให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET)

2.1.3 เพื่อให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานเพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

2.2 เป้าหมายการนิเทศการศึกษา : ครูที่ได้รับการนิเทศโดยใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน
(O-NET) นำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) สูงขึ้น

2.3 กลุ่มเป้าหมายการนิเทศการศึกษา : ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่สมัครใจเข้ารับการนิเทศ
โดยใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้วยการใช้
ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

2.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
1. ครูวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ได้	ครูทุกคนที่ผ่านการอบรม
2. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET)	ครูทุกคนมีแผนการจัดการเรียนรู้
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานได้	ครูทุกคน
4. นักเรียนชั้น ป.6 และชั้น ม.3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น	คะแนน O-NET สูงขึ้น

3. กระบวนการนิเทศ (Supervise : S)

กระบวนการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ใช้กระบวนการนิเทศแบบ 4C
 ได้แก่ ประสานสร้างมิตร (Coordinate : C1) ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate : C2) เรียนรู้ไปด้วยกัน
 (Co-Learning : C3) สร้างสรรค์ผลงาน (Create : C4) ดังนี้

กระบวนการนิเทศ	ขั้นตอน/กิจกรรมการนิเทศ		สื่อ/เครื่องมือการนิเทศ
	บทบาทผู้นิเทศ	บทบาทผู้รับการนิเทศ	
ประสานสร้างมิตร (Coordinate : C1)	1. ประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อ แจ้งกรอบการดำเนินการนิเทศ	- ศึกษาข้อมูลผล O-NET - จัดเตรียมเอกสารการสอน เพื่อนำไปใช้ในการรับการนิเทศ	การประสานผ่านกลุ่มไลน์ หรือ ช่องทางอื่นที่เหมาะสม
ร่วมคิดร่วมทำ (Collaborate : C2)	2.จัดอบรมหรือจัดกิจกรรมการ สร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ในเรื่อง 2.1 การวิเคราะห์ผล O-NET และแนวทางการนำไปใช้เพื่อ ยกระดับผลการสอบ O-NET 2.2 การเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- วิเคราะห์ผล O-NET จาก รายงานผล ทั้ง 6 ฉบับ และ ข้อสอบ - จัดทำแผนยกระดับ O-NET - การออกแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับ พฤติกรรมในมาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมการเรียนรู้ตาม หลักสูตรฯ	- รายงาน O-NETของ สทศ.6 ฉบับ - Test Blueprints - แบบสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนยกระดับ O- NET - ชุดอบรมการออกแบบ และเขียนแผนการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรียนรู้ไปด้วยกัน (Co-Learning : C3)	3. การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต การจัดการเรียนการสอน การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านช่องทาง Line , Facebook หรืออื่นๆ	จัดการเรียนรู้ตามแผน การยกระดับ	แบบบันทึกการนิเทศ
สร้างสรรค์ผลงาน (Create : C4)	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผล การจัดการเรียนรู้ตามแผน ยกระดับ O-NET และสรุปผล การดำเนินการยกระดับ	สรุปผลการยกระดับ /จุดเด่น/ จุดที่ควรพัฒนา	- แบบสรุปผลงาน - ข้อเสนอแนะเพื่อ การพัฒนาแผนยกระดับ O-NET

4. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation : E)

การประเมินผลการนิเทศจากการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้ประเมินผล เพื่อตรวจสอบผลการนิเทศ คือ ผลผลิต (Product) ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศหรือไม่ โดยประเมิน ผลลัพธ์ (Outcomes) ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เพื่อพิจารณาว่าการนิเทศมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการนิเทศ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือ
1. ครูมีความรู้ความเข้าใจและวิเคราะห์ รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้	ครูมีคะแนนการ ทดสอบมากกว่าร้อยละ 80	การทดสอบ	แบบทดสอบ
2. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสอดคล้องกับผลการทดสอบ ทางศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน(O-NET)	ครูทุกคนมีแผน การจัดการเรียนรู้	การตรวจ แผนการ จัดการเรียนรู้	แบบบันทึกการ ปฏิบัติและ ตรวจสอบ คุณภาพ แผนการจัดการ เรียนรู้
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานได้	ครูทุกคนจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการ เรียนรู้	การสังเกต การสอบถาม	- แบบบันทึก การนิเทศ การศึกษา - แบบประเมิน ความสามารถ
4. นักเรียนชั้น ป.6 และชั้น ม.3 มีผลสัมฤทธิ์ ทางเรียนในสถานศึกษาและผลการทดสอบ ทางศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น	นักเรียนมีคะแนน O-NET สูงขึ้น	การวิเคราะห์ คะแนน O-NET	- แบบบันทึก คะแนน - แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของครูที่มีต่อ การนิเทศ การศึกษา

ส่วนที่ 3

เครื่องมือการประเมินผลการนิเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศการศึกษาโดยสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การนิเทศ และองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบบันทึกรายการปฏิบัติงานและตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบบันทึกการนิเทศการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบประเมินความสามารถทางการปฏิบัติของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

แบบทดสอบ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ เวลา 40 นาที

คำชี้แจง พิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อละ 1 คำตอบ โดยให้กาเครื่องหมาย ✓

ทับ 1 2 3 หรือ 4 ที่ตรงกับคำตอบที่เลือก ในกระดาษคำตอบ

1. การประเมินผลนักเรียนจากพฤติกรรมการแสดงออก คือข้อใด
 1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 2. การประเมินผลการสอบระหว่างภาค
 3. การวัดความกตัญญูของนักเรียน
 4. การประเมินผลการทำแบบฝึกหัด
2. ผลการสอบของนักเรียน ได้คะแนน 27 คะแนน ครูสามารถสรุปได้ว่าข้อใด
 1. นักเรียน เรียนดี
 2. นักเรียน เรียนอ่อน
 3. นักเรียนต้องปรับปรุง
 4. นำไปเทียบคะแนนคะแนนเต็ม
3. กระบวนการที่นำข้อมูลจากการวัดผล มาวินิจฉัยตัดสินคุณภาพโดยใช้กฎเกณฑ์
 1. การทดสอบ
 2. การวิเคราะห์
 3. การประเมินผล
 4. ผ่านกับไม่ผ่าน
4. การวัดและประเมินผลช่วยนักเรียนโดยตรงในเรื่องใด
 1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้
 2. ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนของนักเรียน
 3. ชี้ข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียน
 4. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์การเรียนการสอน
5. เราควรนำผลการทดสอบมาใช้ประโยชน์ในด้านใด
 1. การแนะแนว
 2. ซ่อมเสริม
 3. ตัดสินการเรียน
 4. ปรับปรุงการเรียนการสอน
6. ข้อสอบมาตรฐาน “มาตรฐาน” ในเรื่องใด
 1. การใช้ข้อสอบ
 2. การออกข้อสอบ
 3. การดำเนินการสอบ
 4. การเก็บบำรุงรักษา
7. เด็กชายสมชายทำข้อสอบได้ 60 คะแนน คะแนนเต็ม 100 แต่สอบไม่ผ่านจุดประสงค์ ข้อใดเป็นการประเมินผล
 1. 60
 2. 100
 3. 60/100
 4. ไม่ผ่าน
8. จุดประสงค์ของการประเมินผลข้อใดสำคัญที่สุด
 1. เพื่อปรับปรุงการบริหาร
 2. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 3. เพื่อปรับปรุงการสอนและการสอบ
 4. เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด

9. เมื่อต้องการทราบความสามารถแต่ละบุคคลโดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นจะใช้การประเมินผลแบบใด
1. อิงกลุ่ม 2. อิงเกณฑ์ 3. อิงผู้เรียน 4. อิงผู้สอน
10. สิ่งจำเป็นที่สุดในการสร้างข้อสอบเพื่อวัดว่าผู้เรียนจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่คืออะไร
1. อำนาจจำแนก 2. ความยากง่าย 3. ความเชื่อมั่น 4. ตรงจุดประสงค์
11. สมหญิงทำข้อสอบฉบับเดิมจะกี่ครั้งก็ได้คะแนนเท่าเดิม แสดงว่าข้อสอบฉบับนี้เป็นอย่างไร
1. มีความเชื่อมั่น 2. มีความเที่ยงตรง 3. มีอำนาจจำแนก 4. มีความเป็นปรนัย
12. ในการสอบครั้งหนึ่งได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็น 25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0 หมายความว่าอย่างไร
1. คนส่วนมากได้คะแนน 0 2. คนส่วนมากได้คะแนน 25
 3. มีคนได้คะแนนสูงกว่า 25 คะแนนครึ่งหนึ่ง 4. ทุกคนได้ 25 เท่ากัน
13. ถ้าต้องการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ของโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนในสังกัดเอกชน จะใช้แบบทดสอบตามข้อใด
1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเทศบาล 2. แบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน
 3. แบบทดสอบรวมทุกวิชา 4. แบบทดสอบมาตรฐาน
14. หากครูผู้สอนต้องการทราบว่านักเรียนไม่เข้าใจเรื่องใด ควรใช้แบบทดสอบตามข้อใด
1. แบบทดสอบจำกัดเวลา 2. แบบทดสอบเพื่อการทำนาย
 2. แบบทดสอบวินิจฉัย 4. แบบทดสอบรายบุคคล
15. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์มีจุดหมายในการสร้างเพื่อต้องการทราบอะไร
1. นักเรียนทำสิ่งใดได้ดีกว่าคนอื่นเรื่องใดบ้าง
 2. นักเรียนยังทำสิ่งใดไม่ได้ และสิ่งใดที่นักเรียนทำได้แล้ว
 3. นักเรียนมีความสามารถมากน้อยเพียงใด โดยการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่ม
 4. นักเรียนแต่ละคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจหรือไม่
16. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรชนิดใด
1. หลักสูตรอิงสถานศึกษา 2. หลักสูตรอิงผลการเรียนรู้
 3. หลักสูตรอิงมาตรฐาน 4. หลักสูตรอิงสาระการเรียนรู้
17. ข้อใดไม่ใช่ องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
1. การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 2. สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
 3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. คุณธรรม จริยธรรม

18. การออกข้อสอบ O-NET ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดใดบ้าง
1. ตัวชี้วัดที่ควรรู้
 2. ตัวชี้วัดที่ต้องรู้
 3. ตัวชี้วัดพื้นฐาน
 4. ตัวชี้วัดความรู้
19. ครูควรนำ Test Blueprint ไปใช้ประโยชน์อย่างไร
1. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้
 2. เป็นแนวทางการจัดการสอบ
 3. เป็นแนวทางกำหนดกรอบสร้างข้อสอบ
 4. เป็นแนวทางการยกระดับผลการเรียน
20. จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของ การวัดผล คือ
1. ค้นหาและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน
 2. ตัดสินว่าใครสอบได้ สอบตก
 3. ทหาระดับผลการเรียน
 4. หาคนเก่งและอ่อน
21. ข้อใดมีอิทธิพลต่อค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบน้อยที่สุด
1. เวลาในการทำแบบทดสอบ
 2. จำนวนข้อในแบบทดสอบ
 3. คะแนนเต็มของแบบทดสอบ
 4. ความยากของข้อสอบ
22. นายสมชาย สอบได้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 60 มีความหมายตรงกับข้อใด
1. นายสมชาย สอบได้ลำดับที่ 60
 2. นายสมชายสอบได้คะแนนร้อยละ 60
 3. ถ้ามีผู้เข้าสอบ 100 คน นายสมชายสอบได้ลำดับที่ 60
 4. ถ้ามีผู้เข้าสอบ 100 คน นายสมชายสอบได้คะแนนสูงกว่าคนอื่นๆ 60 คน
23. การประเมินผลทางการศึกษา สามารถทำได้ตามข้อใด
1. ก่อนเรียน
 2. ระหว่างเรียน
 3. หลังเรียน
 4. ถูกทุกข้อ
24. การวัดผลความสามารถด้านสติปัญญา ยกเว้น ข้อใด
1. ความเข้าใจ
 2. เจตคติ
 3. การวิเคราะห์
 4. การประเมินค่า
25. จงเปรียบเทียบการปกครองสมัยกรุงสุโขทัย และสมัยอยุธยา เป็นโจทย์เพื่อวัดความสามารถในข้อใด
1. การวิเคราะห์
 2. การสังเคราะห์
 3. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 4. ความเข้าใจ
26. ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มุ่งวัดอะไร
1. ความก้าวหน้าของการเรียนรู้
 2. พฤติกรรมนักเรียน
 3. การแข่งขันเพื่อจัดลำดับในชั้นเรียน
 4. ตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน
27. ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลที่มีต่อครูคือข้อใด
1. ทราบผลของการตั้งใจและไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียน
 2. ทราบผลนักเรียนเรียนเก่งและเรียนไม่เก่ง
 3. ทราบผลการสอนและปรับปรุงเทคนิคการสอน
 4. ทราบผลว่าตนสอนเก่งในวิชาใด

28. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่มีต่อนักเรียน จากการประเมินผลการศึกษา

1. ทราบความสามารถในแต่ละสาระการเรียนรู้
2. ทราบมาตรฐานของสถาบันการศึกษา
3. ทราบข้อบกพร่องของตนเอง
4. กระตุ้นให้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม

29. การประเมินผลจากการสังเกต ต้องใช้เครื่องมือในข้อใด

1. แบบสำรวจ
2. มาตรฐานประเมินค่า
3. แบบทดสอบ
4. แบบสำรวจ และมาตรฐานประเมินค่า

30. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

1. วิธีการจัดการเรียนการสอน
2. สื่อและอุปกรณ์การเรียน
3. หลักสูตร
4. ครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อที่	เฉลย
1	3
2	4
3	3
4	3
5	4
6	2
7	4
8	2
9	2
10	4

ข้อที่	เฉลย
11	1
12	4
13	4
14	2
15	2
16	3
17	4
18	2
19	2
20	1

ข้อที่	เฉลย
21	3
22	4
23	4
24	2
25	1
26	1
27	3
28	2
29	4
30	3

แบบบันทึกการปฏิบัติงานและตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

ครั้งที่/..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อผู้รับการนิเทศ

ที่	รายการนิเทศ	ผลการปฏิบัติงาน	บันทึกเพิ่มเติม
1	การตรวจแผนการสอน/แผนการเรียนรู้	☐ จัดทำ ☐ ไม่จัดทำ ☐ กำลังดำเนินการ	
2	การวิเคราะห์หลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้	☐ จัดทำ ☐ ไม่จัดทำ ☐ กำลังดำเนินการ	
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	☐ บรรยาย ☐ สาธิต ☐ โครงการ ☐ นักเรียนมีส่วนร่วม ☐ การทดลอง ☐ บทบาทสมมติ ☐ อื่น ๆ.....	
4	วิธีการจัดการเรียนรู้	☐ สัมภาษณ์ ☐ ตรวจสอบผลงาน ☐ ทดสอบ ☐ สังเกต ☐ สอบถาม ☐ อื่น ๆ.....	
5	เครื่องมือการประเมินการจัดการเรียนรู้	☐ แบบสัมภาษณ์ ☐ แบบสังเกต ☐ แบบประเมินผลงาน ☐ แบบทดสอบ ☐ แบบสอบถาม ☐ อื่น ๆ.....	

บันทึกความเห็นเพิ่มเติมของผู้นิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)

แบบบันทึกการนิเทศการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ครั้งที่/..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ชื่อผู้รับการนิเทศ

ที่	รายการ	บันทึกผลการดำเนินการ
1.	ด้านการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET 1.1 มีการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET รายสาระ รายมาตรฐานและสรุปสิ่งที่จะต้องดำเนินการส่งเสริม/แก้ไข ปรับปรุงเร่งด่วนและได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ 1.2 มีการวิเคราะห์หาสาเหตุ/ปัจจัยที่ส่งผลให้ผลการสอบ O- NET สูงขึ้น และได้นำสารสนเทศไปใช้วางแผนยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
2.	การนำผลการวิเคราะห์การทดสอบ O-NET ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2.1 มีการสร้างความตระหนักให้กับนักเรียน (เช่น ครูแนะนำ ให้นักเรียนดูผลการสอบของตนเองเป็นรายบุคคล หรือครู แบ่งกลุ่มนักเรียนพิจารณาคะแนนรายบุคคลแนะนำนักเรียนใน การวางแผนการเรียน หรือวิธีการอื่นๆ ในการสร้างความ ตระหนักให้กับนักเรียน) 2.2 มีการตรวจสอบพฤติกรรม/วิธีเรียนของนักเรียนในคาบ เรียนที่สอน 2.3 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการจัด การศึกษา (OLE) (เช่น ครูมีการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรใน การวิเคราะห์ตัวชี้วัดว่าแต่ละตัวมีพฤติกรรมต้องการให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมระดับใด (O) วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยนำ ผลกาวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมในแต่ละตัวชี้วัดมาจัดการเรียน การสอน (L) มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการวัดผล ประเมินผลการเรียน (E) เช่น ออกข้อสอบ เลือกชนิด แบบทดสอบ)	
3.	ด้านการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียนกับการจัด กระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล	

ที่	รายการ	บันทึกผลการดำเนินการ
	3.1 มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียนจากหลักสูตรสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
	3.2 กำหนดระดับพฤติกรรมได้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง	
	3.3 เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง	
	3.4 สอนตามที่กำหนดไว้ในตารางการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียนการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผล	
4.	การบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกผลการเรียน(ปพ.5)	
	4.1 มีการกำหนดผลการเรียนรู้ (วิชาพื้นฐานใช้ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ แต่วิชาเพิ่มเติมจะใช้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)	
	4.2 กรณีนักเรียนสอบไม่ผ่านมีการสอนซ่อมเสริมและสอบซ่อม	
	4.3 การสอบกลางภาค ปลายภาคได้วัดคุณภาพผู้เรียนในแต่ละสาระทั้งภาคเรียน	
	4.4 การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ครอบคลุมตัวชี้วัดการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน	
	4.5 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการประเมินรายตัวชี้วัด	
5.	ด้านการใช้ผังการสร้างแบบทดสอบO-NET สอดคล้องกับการสอบในชั้นเรียน	
	5.1 ครูพิจารณาผังข้อสอบO-NET เป็นและนำไปประยุกต์ใช้ในการออกข้อสอบได้ (เช่น ครูรู้ว่า ผังข้อสอบให้น้ำหนักความสำคัญสาระการเรียนรู้แกนกลาง/เนื้อหาใด ระดับพฤติกรรมใด)	
	5.2 ครูสร้างผังการสร้างแบบทดสอบได้ (เช่น ครูสามารถกำหนดได้ว่าตัวชี้วัด ที่สอนและสอบต้องการวัดพฤติกรรมระดับใด และทำการทดสอบควรใช้รูปแบบข้อสอบแบบใด)	

ที่	รายการ	บันทึกผลการดำเนินการ
6.	ด้านการเขียนข้อสอบ	
	6.1 การเขียนข้อสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบตามผังการสร้างแบบทดสอบ	
	6.2 การเขียนข้อสอบรูปแบบอื่นๆ (เช่น ปรนัยแบบเลือกตอบที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ แบบเลือกคำตอบที่สัมพันธ์กัน แบบบรรยายคำตอบเป็นค่า/ตัวเลข เป็นต้น)	

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

1. บรรยากาศห้องเรียน

.....

.....

.....

2. แหล่งเรียนรู้/ สื่อ/อุปกรณ์อื่นๆ

.....

.....

.....

3. เทคนิค/วิธีการสอน

.....

.....

.....

4. การวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

5. ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)

**แบบประเมินความสามารถทางการปฏิบัติของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้
เพื่อยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อผู้รับการนิเทศ

ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้น.....

แบบประเมินโดย ☐ ศึกษานิเทศก์ ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูประเมินตนเอง

คำชี้แจง

แบบประเมินชุดนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถทางการปฏิบัติ
ของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 การประเมินความสามารถการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 การประเมินความสามารถทางการปฏิบัติของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน

เพื่อยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ในการประเมินให้ผู้ประเมินพิจารณาหัวข้อการประเมินว่าผู้รับการประเมินมีระดับคุณภาพการปฏิบัติ

อยู่ระดับใดแล้วกาเครื่องหมาย✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีผลการปฏิบัติที่สะท้อนศักยภาพของนักเรียนได้ดีและผลงานมีคุณภาพสูงกว่า
เป้าหมายที่กำหนดไว้แผนการจัดการเรียนรู้ ในระดับ ดีเยี่ยม

คะแนน 4 หมายถึง มีผลการปฏิบัติครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แผนการจัดการเรียนรู้ ในระดับ
ดีมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีผลการปฏิบัติครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
แต่ยังมีข้อบกพร่อง ในระดับ ดี

คะแนน 2 หมายถึง มีผลการปฏิบัติไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
และมีข้อบกพร่อง ในระดับ พอใช้

คะแนน 1 หมายถึง มีผลการปฏิบัติไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้และมี
ข้อบกพร่องหลายประการ ในระดับ ไม่ดี

หัวข้อการประเมิน	ระดับคุณภาพการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. วิเคราะห์ผลการสอบ O-NET ภาพรวมของสถานศึกษา					
2. วิเคราะห์สาเหตุ/ปัจจัยที่มีผลต่อผลการทดสอบ O-NET บริบทของสถานศึกษา					
3. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
4. จัดทำแผนพัฒนา/หรือแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
5. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของคุณภาพผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลตามแนวทางการทดสอบ O-NET เพื่อวางแผนเขียนข้อสอบ					
6. นำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้					
7. วิเคราะห์ Test Blueprint ของการทดสอบ O-NET แต่ละปี					
8. จัดทำ Test Blueprint ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นกรอบ ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน					
9. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
10. นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
11. เขียนข้อสอบสอดคล้องกับ Test Blueprint ตามลักษณะ/รูปแบบ ข้อสอบของการทดสอบ O-NET					
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้หลากหลายสอดคล้องกับแนวทางการทดสอบ O-NET					
13. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามลักษณะ/รูปแบบ การทดสอบ O-NET					
14. ประเมินคุณภาพนักเรียนหลังการดำเนินการตามแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
15. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับผู้ในเทศหรือเพื่อนครูเป็นระยะ					
16. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อนของแต่ละกิจกรรมในแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องได้					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ให้แสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับ

คุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

1. จุดเด่น

.....

.....

.....

.....

2. จุดที่ควรพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รับการประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

แบบสอบถามความพึงพอใจ
รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)
(สำหรับผู้รับการนิเทศการศึกษา)

คำชี้แจง แบบสอบถามความพึงพอใจนี้ใช้สำหรับครูที่ได้รับการนิเทศการศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ที่ใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) จึงขอให้ตอบตรงตามความรู้สึกท่านมากที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. การกำหนดเรื่องนิเทศการศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศและสถานการณ์ปัจจุบัน						
2. การให้ความสำคัญกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้รับการนิเทศ						
3. การใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อทราบจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา						
4. การนำผลการวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้พัฒนานักเรียน						
5. การพัฒนาผู้รับการนิเทศให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถเขียนข้อสอบที่สอดคล้องกับรูปแบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)						
6. การพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน(O-NET)						
7. การประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อแจ้งกรอบแนวคิดการดำเนินการนิเทศ						

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
8. การประสานผ่านกลุ่มไลน์ หรือช่องทางอื่นที่เหมาะสม						
9. การชี้แจงวัตถุประสงค์การนิเทศชัดเจน						
10. การจัดอบรมหรือกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการวิเคราะห์ผล O-NET และแนวทางการนำไปใช้เพื่อยกระดับผลการสอบ O-NET						
11. การจัดอบรมหรือกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
12. การร่วมกันวิเคราะห์ผล O-NET จากรายงานผล ทั้ง 6 ฉบับ และข้อสอบ						
13. การจัดทำแผนยกระดับ O-NET						
14. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด						
15. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
16. การใช้รายงาน O-NET ของ สทศ.6 ฉบับเป็นสื่อ/เครื่องมือนิเทศ						
17. การใช้ Test Blueprints เป็นสื่อ/เครื่องมือนิเทศ						
18. การเยี่ยมชั้นเรียน						
19. การสังเกตการจัดการเรียนการสอน						
20. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านช่องทาง Line , Facebook หรืออื่นๆ						
21. การจัดการเรียนรู้ตามแผนการยกระดับ						
22. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้						
23. การสรุปผลการยกระดับและทราบจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา						
24. การใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา						
25. การวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ทำให้พัฒนานักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ						

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก

คู่มือการอบรมการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คู่มือการอบรม

การนำผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET)ไปใช้
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน

จัดทำโดย

ดร.พัทธนันท์ พูนประสิทธิ์
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีนโยบายการเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนโรงเรียนเอกชนให้มีผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ที่ผ่านมา ผลการทดสอบ O-NET ในระดับ ป.6,ม.3 และ ม.6 ระหว่างปีการศึกษา 2556-2560 พบว่ายังมีคะแนนเฉลี่ยใน 4 วิชาหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ยังต่ำกว่า 50% อีกทั้งผลการประเมินนักเรียนนานาชาติ (PISA) ที่สะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของนักเรียนไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพเด็กไทยให้มีความพร้อมในการพัฒนาสู่ความเป็นที่หนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ไขปัญหา การร่วมมือกันผ่านเครือข่าย การปรับตัว การสร้างสรรค์ การสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน และการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารความรู้ ความอยากรู้อยากเห็นและจินตนาการ ดังนั้น การจัดทำโครงการการนำผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมิจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ตามรายวิชาและระดับการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้นต่อไป

คู่มือการอบรมการนำผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมินี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการอบรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมิต่อไป

ขอขอบคุณคณะทำงาน คณะวิทยากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังว่าเอกสารนี้คงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	1
เนื้อหาของหลักสูตรการการอบรม	2
โครงสร้างของหลักสูตรการอบรม	3
ระยะเวลา	4
กระบวนการพัฒนา	4
สื่อและเอกสารประกอบการอบรม	4
วิทยากร	5
การวัดและประเมินผล	5
ส่วนที่ 2 แผนการจัดกิจกรรม	6
แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 ความสำคัญของการทดสอบ O-NET	7
แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET	9
แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 การเขียน/คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ	12
แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบและการประเมินข้อสอบ	15
แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 การวางแผนการพัฒนานักเรียน	17
แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และตรวจสอบมโนทัศน์	18
ส่วนที่ 3 การประเมินผลการพัฒนา	20
ภาคผนวก	
1) Power point เรื่อง การนำผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ	
2) ใบงานที่ 1 – 14	
3) แบบตรวจสอบมโนทัศน์	
4) แบบประเมินความพึงพอใจ	

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีนโยบายการเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนโรงเรียนเอกชนให้มีผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ที่ผ่านมา ผลการทดสอบ O-NET ในระดับ ป.6 ม.3 และ ม.6 ระหว่างปีการศึกษา 2556 – 2560 พบว่ายังมีคะแนนเฉลี่ยใน 4 วิชาหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ยังต่ำกว่า 50% อีกทั้งผลการประเมินนักเรียนนานาชาติ (PISA) ที่สะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของนักเรียนไทยยังตามประเทศต่างๆ อยู่ นั่นจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพเด็กไทยให้มีความพร้อมในการพัฒนาสู่ความเป็นที่หนึ่ง ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จำเป็นต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ไขปัญหา การร่วมมือกันผ่านเครือข่าย การปรับตัว การสร้างสรรค์ การสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน และการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารความรู้ ความอยากรู้อยากเห็นและจินตนาการ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงได้ให้ความสำคัญในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ขึ้น เพื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ในปีที่ผ่านมา เพื่อวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาหลักที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตามสาระรายวิชาและระดับการศึกษา โดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ตามรายวิชาและระดับการศึกษาได้อย่างเป็นระบบเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้นต่อไป ดังนั้นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ จึงจัดทำคู่มือการอบรมการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิตั้งแต่นี้ขึ้น เพื่อให้คณะวิทยากรใช้เป็นแนวทางในการจัดการอบรมให้กับโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ

เนื้อหาของหลักสูตรการอบรม

1. การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ปีที่ผ่านมา
2. การวิเคราะห์คะแนนใน ปพ.5 และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
3. การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของรายวิชาแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
4. ศึกษาผังข้อสอบ (Test Blueprint) ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และวางแผนการพัฒนานักเรียน
5. ทฤษฎีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้
6. การออกแบบข้อคำถามที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้และลักษณะข้อสอบระดับชาติ
7. การสร้างข้อสอบอิงมาตรฐานที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรม
การเรียนรู้
8. การหาคุณภาพข้อสอบ/วิพากษ์ข้อสอบ
9. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่โรงเรียน
ต้องการพัฒนา (4 กลุ่มสาระการเรียนรู้)
10. การนำรูปแบบข้อสอบและกระดาษคำตอบ O-NETไปใช้ในห้องเรียน(ปลายภาค/ปลายปี)

โครงสร้างของหลักสูตรการอบรม

ที่	กิจกรรม/เนื้อหา	รูปแบบการอบรม	เวลา	สื่อประกอบ
1	พิธีเปิด พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่องความสำคัญของการทดสอบ O-NET	บรรยาย	30 นาที	Power point เรื่อง ความสำคัญของการทดสอบ O-NET
	ตรวจสอบมโนทัศน์ก่อนการอบรม	แบบตรวจสอบมโนทัศน์ (เดี่ยว)	15 นาที	แบบตรวจสอบมโนทัศน์ : การนำผลการสอบ O-NET ไปใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2	กิจกรรมที่ 1 รู้เขารู้เรา/วิเคราะห์ตัวตน - การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ปีที่ผ่านมา - การวิเคราะห์คะแนนใน ปพ.5 และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ - การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของรายวิชาแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	บรรยาย	2 ชั่วโมง 30 นาที	1) Power point เรื่อง การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET 2) ใบงานที่ 1,3,5, 6, 7, 8
3	กิจกรรมที่ 2 การเขียน/คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ (ข้อสอบที่ดีต้องมีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง)	ฝึกปฏิบัติ (แบ่งกลุ่ม)	3 ชั่วโมง 30 นาที	1) Power point เรื่อง การเขียนข้อสอบที่สอดคล้องกับลักษณะข้อสอบระดับชาติ 2) เอกสารหมายเลข 4 – 5 Test Blueprint 3) ใบงานที่ 10
4	การวิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบ/ประเมินข้อสอบ	บรรยาย/ อภิปราย	1 ชั่วโมง 30 นาที	ใบงานที่ 12, 13.1-13.4
5	ศึกษาผังข้อสอบ (Test Blueprint) ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และวางแผนการพัฒนานักเรียน	บรรยาย/ อภิปราย	1 ชั่วโมง	1) Test Blueprint ทั้ง 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ใบงานที่ 14
6	กิจกรรมที่ 3 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (แผนที่ต้องชัดเจน ครบคลุม) - การนำรูปแบบข้อสอบและกระดาษคำตอบ O-NET ไปใช้ในห้องเรียน (ปลายภาค/ปลายปี	ฝึกปฏิบัติ (แบ่งกลุ่ม)	3 ชั่วโมง 30 นาที	1) Power point เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่โรงเรียนต้องการพัฒนา 2) ใบงานที่ 2
	- ตรวจสอบมโนทัศน์หลังการอบรม พร้อมเฉลย - แบบประเมินความพึงพอใจ	แบบตรวจสอบมโนทัศน์ (เดี่ยว)	15 นาที	แบบตรวจสอบมโนทัศน์หลังการอบรม แบบประเมินความพึงพอใจ

ระยะเวลา ใช้เวลาในการอบรม จำนวน 13 ชั่วโมง

กระบวนการพัฒนา

1. การบรรยาย
2. ฝึกปฏิบัติ งานกลุ่ม
3. ฝึกปฏิบัติ งานเดี่ยว
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อและเอกสารประกอบการอบรม

1. แบบรายงานผล O-NETฉบับที่ 1-6
2. ปพ.5
3. แผนการสอนของครู (วิชาที่สอน)
4. หนังสือแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะการคิด กลุ่มสาระฯที่สอน (ถ้าไม่มีให้โหลดจากเว็บไซต์ <http://www.teacher.in.th/?p=679>)
5. Test Blueprint ปีการศึกษา 2561 (จากเว็บไซต์ สทศ.<http://www.niets.or.th/th/catalog/view/241>)
6. ข้อสอบ O-NET ย้อนหลัง 2 ปีหรือมากกว่า
7. Power point เรื่อง การยกระดับผลการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนโรงเรียน

เอกชนในจังหวัดชัยภูมิ

- Power point เรื่อง ความสำคัญของการทดสอบ O-NET
- Power point เรื่อง การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET
- Power point เรื่อง การเขียนข้อสอบที่สอดคล้องกับลักษณะข้อสอบระดับชาติ
- Power point เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการเรียนรู้

และตัวชี้วัดที่โรงเรียนต้องการพัฒนา

8. ใบงาน

- ใบงานที่ 1 การบันทึกผลการเรียนรายวิชา (ปพ.5) ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 1)
- ใบงานที่ 2 การเชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียนจากหลักสูตรสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ใบงานที่ 3 การวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบ O-NET แบบรายบุคคล (E-Score)
- ใบงานที่ 4 การพิจารณาเปรียบเทียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.1)
- ใบงานที่ 5 แบบวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือ รายวิชา
ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 6)
- ใบงานที่ 6 แบบวิเคราะห์ผลการสอน ระดับสาระ ในวิชาที่สอน (ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 5)
- ใบงานที่ 7 แบบวิเคราะห์ผลการสอน ระดับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระ ในรายวิชาที่สอน
(ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 2)
- ใบงานที่ 8 การวิเคราะห์ผลการสอนระดับตัวชี้วัดในมาตรฐานการเรียนรู้ สาระ (ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 3)
- ใบงานที่ 9 การวิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแบบทดสอบรวบยอด
- ใบงานที่ 10 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยเพื่อวางแผนการสอน
- ใบงานที่ 11 การเขียนข้อสอบตามบัตรข้อสอบ (Item Card)
- ใบงานที่ 12 แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพของข้อสอบรายข้อ
- ใบงานที่ 13.1 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ (ข้อที่ 1)
- ใบงานที่ 13.2 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ (ข้อที่ 2)
- ใบงานที่ 13.3 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ (ข้อที่ 3)
- ใบงานที่ 13.4 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ (ข้อที่ 4)
9. แบบตรวจสอบมนทัศน์ก่อน-หลังการอบรม
10. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการอบรม

วิทยากร : ศิษยานิเทศก์ และบุคลากรกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

การประเมินผล

1. การตรวจสอบมนทัศน์ก่อน-หลังการอบรม
2. การสังเกต
3. การตรวจใบงาน
4. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

ส่วนที่ 2

แผนการจัดกิจกรรม

คู่มือการอบรมการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิได้กำหนด เนื้อหาสาระของการอบรมไว้ทั้งหมด 6 แผนกิจกรรม เวลา 13 ชั่วโมง ดังนี้

ที่	รายการจัดกิจกรรม	เวลา
1	- ความสำคัญของการทดสอบ O-NET - ตรวจสอบมโนทัศน์ก่อนการอบรม	45 นาที
2	กิจกรรมที่ 1 รู้เขารู้เรา/วิเคราะห์ตัวตน - การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ปีที่ผ่านมา - การวิเคราะห์คะแนนใน ปพ.5 และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ - การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของรายวิชาแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	2 ชั่วโมง 30 นาที
3	การคัดเลือก(สร้าง) ข้อสอบที่มีคุณภาพ	3 ชั่วโมง 30 นาที
4	การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ/ประเมินข้อสอบรายข้อ	1 ชั่วโมง 30 นาที
5	ศึกษาผังข้อสอบ (Test Blueprint) ของการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และวางแผนการพัฒนานักเรียน	1 ชั่วโมง
6	- การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ - การนำรูปแบบข้อสอบและกระดาษคำตอบ O-NET ไปใช้ในห้องเรียน (ปลายภาค/ปลายปี) - ตรวจสอบมโนทัศน์หลังการอบรม พร้อมเฉลย - แบบประเมินความพึงพอใจ	3 ชั่วโมง 45 นาที
รวม		13 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3

การประเมินผลการพัฒนา

การอบรมการนำผล O-NET ไปใช้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สำหรับโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือครูผู้สอนในการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	เครื่องมือ	วิธีการ
1. ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิที่เข้ารับการอบรมทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการอบรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80	แบบตรวจสอบ มโนทัศน์	การตรวจสอบ มโนทัศน์
2. ครูโรงเรียนเอกชนที่เข้ารับการอบรมจัดทำใบงานได้ครบทุกใบงาน	ใบงานที่ 1 - 14	ตรวจใบงานและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. โรงเรียนเอกชนที่ครูเข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในการอบรมครั้งนี้ในระดับ มากถึงมากที่สุด ร้อยละ 80 ขึ้นไป	แบบประเมิน ความพึงพอใจ แบบ 5 ระดับ	การประเมิน ความพึงพอใจ